

*Szkoła Podstawowa nr 6
im. Romualda Traugutta w Lublinie*

ul. Czwartaków 11, 20-045 Lublin, tel./fax. (81)-533-02-35
e-mail sp6@sp6.lublin.eu, ePUAP: [sp6lublin/skrytka](mailto:sp6lublin@skrytka.lublin.eu), www.sp6.lublin.eu

**Wyniki ewaluacji wewnętrznej
w roku szkolnym 2018/2019**

Wyniki ewaluacji wewnętrznej w roku szkolnym 2018/2019 i ich wykorzystanie do doskonalenia jakości pracy szkoły

I. Ewaluacja została opracowana zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej, z uwzględnieniem podstawowych kierunków polityki oświatowej państwa i Lubelskiego Kuratora Oświaty na rok szkolny 2018/2019 oraz wniosków z nadzoru pedagogicznego.

II. Cele ewaluacji sformułowano w brzmieniu:

1. Ustalenie efektywności realizacji zadań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego
 - a. Zwiększenie uczestnictwa uczniów w zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego.
 - b. Budowanie systemu doradztwa zawodowego dostosowanego do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów, potrzeb szkoły oraz lokalnego rynku pracy.
 - c. Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego w naszej szkole.
2. Wzmocnienie procesu kształcenia kompetencji kluczowych uczniów.
 - a. Ustalenie kompetencji kluczowych, które wymagają doskonalenia u uczniów
 - b. Identyfikacja działań szkoły efektywnie wspomagających kształcenie kompetencji kluczowych u uczniów.
 - c. Określenie czynników sprzyjających i utrudniających rozwijanie kompetencji kluczowych.
 - d. Wzmocnienie procesu kształcenia kompetencji kluczowych uczniów.

III. Osiągnięcie postawionych celów wymagało sformułowania przedmiotu badania, postawienia pytań kluczowych i wyprowadzenia wniosków i rekomendacji.

IV. Ustalenie przedmiotu badania:

1. Szkoła efektywnie realizuje zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego
2. Szkoła kształtuje kompetencje kluczowe uczniów

V. Wyniki przeprowadzonej ewaluacji

Ad.II.1 USTALENIE EFEKTYWNOŚCI REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU DORADZTWA EDUKACYJNO-ZAWODOWEGO

Zadaniem szkoły jest efektywne realizowanie zadań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego. Zadaniem zespołu było określenie trafności oferty edukacyjnej szkoły. Uczestnikami badania byli nauczyciele, uczniowie i rodzice.

Przedmiot: Szkoła efektywnie realizuje zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego.

Obszar badawczy: Oferta edukacyjna szkoły.

Kryteria: Trafność i użyteczność prowadzonych zajęć z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego w integracji przedmiotowej.

Pytanie badawcze:

1. Czy realizowane treści wpływają na wzmocnianie właściwych zachowań, polegających na świadomym i samodzielnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych oraz zawodowych przez uczniów?

Źródła: Wychowawcy klas 2c, 4c, 5c, 6c (4 respondentów)

Przeprowadzono wywiad z wychowawcami:

- wychowawcy uwzględnili w planach wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego
- na godzinach wychowawczych realizowane są tematy związane z orientacją zawodową
- nawiązano współpracę ze specjalistami oraz innymi nauczycielami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym
- w trakcie bieżącej pracy z uczniami eksponowane są związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego
- brak współpracy z rodzicami, spowodowany małym zaangażowaniem rodziców w działania z zakresu doradztwa zawodowego

Źródła: Uczniowie klas 2c, 4c, 5c, 6c (73 respondentów)

Badanie przeprowadzone za pomocą tarczy:

- Na lekcjach różnych przedmiotów uczyć się o zawodach:

1 - 13
2 - 8
3 - 9
4 - 6
5 - 14
6 - 6
7 - 2
8 - 6
9 - 6
10 - 3

- Koła zainteresowań, na które chodzę rozwijają moje zainteresowania:

1 - 13
2 - 2
3 - 3
4 - 4
5 - 8
6 - 3
7 - 4
8 - 2
9 - 8
10 - 26

- Biorę udział w konkursach, dzięki czemu poznaję moje uzdolnienia:

1 - 24
2 - 9
3 - 3
4 - 5
5 - 2
6 - 3
7 - 3
8 - 4
9 - 6
10 - 14

- Wyjścia pozaszkolne, wycieczki, spotkania z przedstawicielami różnych grup zawodowych mówią mi o specyfice zawodów:

1 - 9
 2 - 8
 3 - 10
 4 - 2
 5 - 6
 6 - 3
 7 - 2
 8 - 6
 9 - 6
 10 - 21

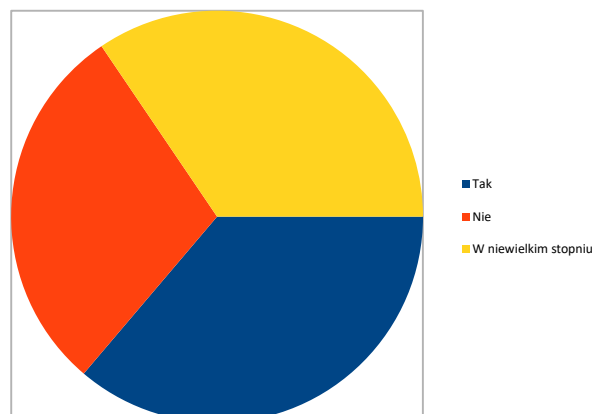
- Na godzinach wychowawczych dowiaduje się, jak się uczyć i planować przyszłość:

1 - 15
 2 - 6
 3 - 7
 4 - 5
 5 - 4
 6 - 4
 7 - 7
 8 - 4
 9 - 2
 10 - 19

Źródła: Rodzice uczniów klas 2c, 4c, 5c, 6c (58 respondentów)

Przeprowadzono ankietę z rodzicami:

1. Czy Pani/Pan posiada wiedzę na temat tego, jakie działania uczniowie realizują podczas lekcji w ramach orientacji zawodowej? (Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego zamieszczono na stronie szkoły).

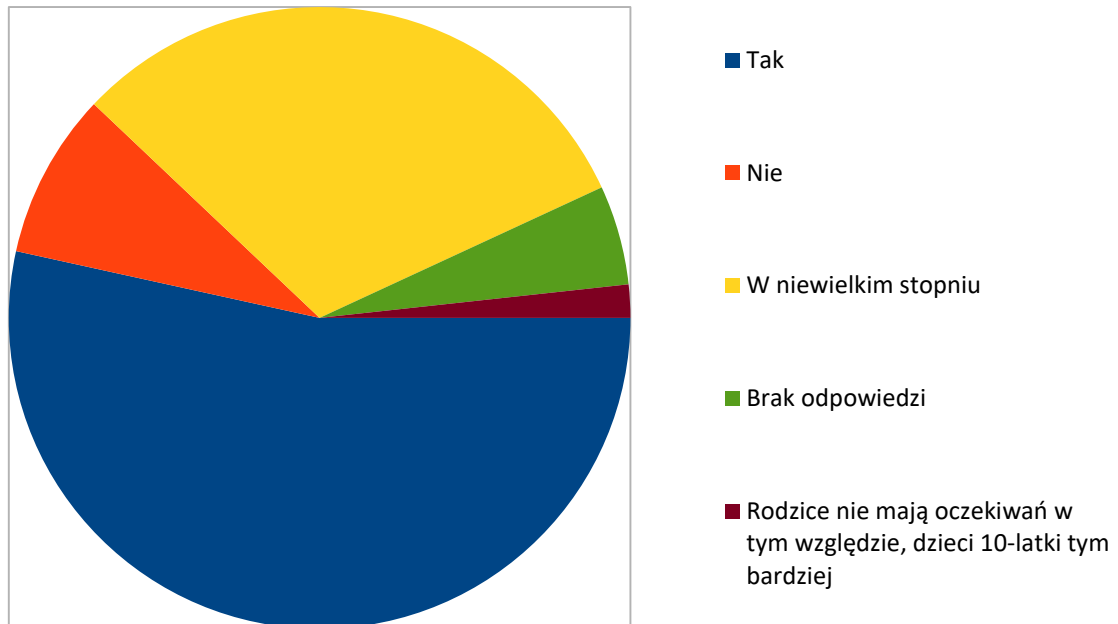
a) Tak 21

b) Nie 17

c) W niewielkim stopniu 20

2. Celem orientacji zawodowej w klasach I-III oraz IV-VI jest zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień. Czy wg Pani/Pana działania szkoły spełniają oczekiwania uczniów i Rodziców?

a) Tak 31 b) Nie 5 c) W niewielkim stopniu 18
 brak odpowiedzi – 3, Rodzice nie mają oczekiwań w tym względzie, dzieci 10-latki tym bardziej

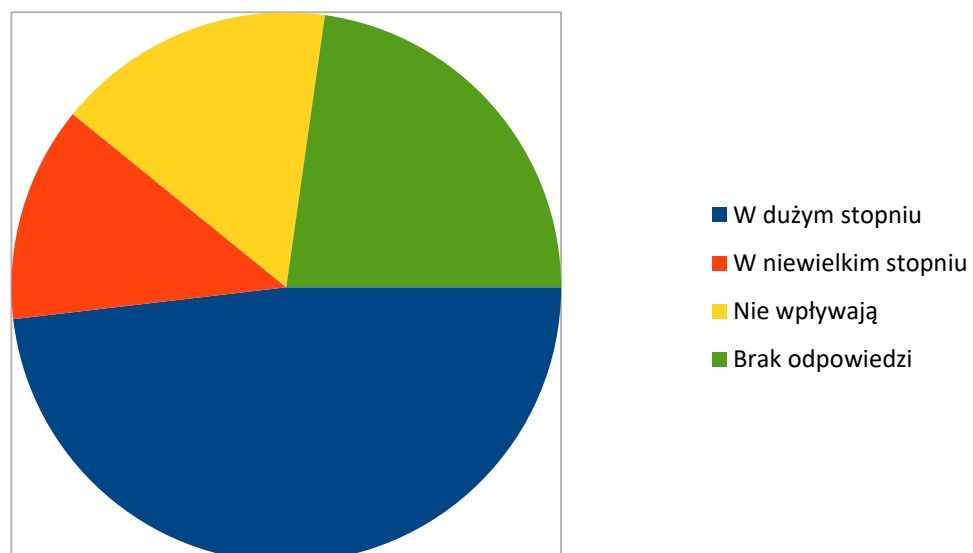

3. Jeśli nie, to, co Pani/Pan zmieniałaby w tym zakresie?

zajęcia dodatkowe na terenie szkoły (nawet odpłatne) informowanie o działaniach za pośrednictwem DE

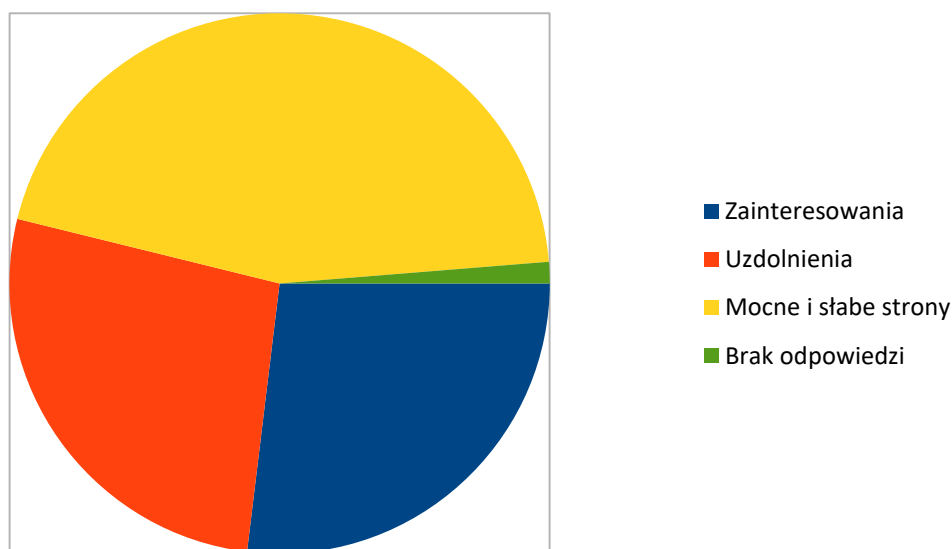
4. W jakim stopniu wg Pani/Pana realizowane treści wpływają na wzmacnianie właściwych zachowań, polegających na świadomym i samodzielnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych oraz zawodowych przez uczniów:

a) W dużym stopniu 20 b) w niewielkim stopniu 26 c) nie wpływają 7 brak odpowiedzi – 5

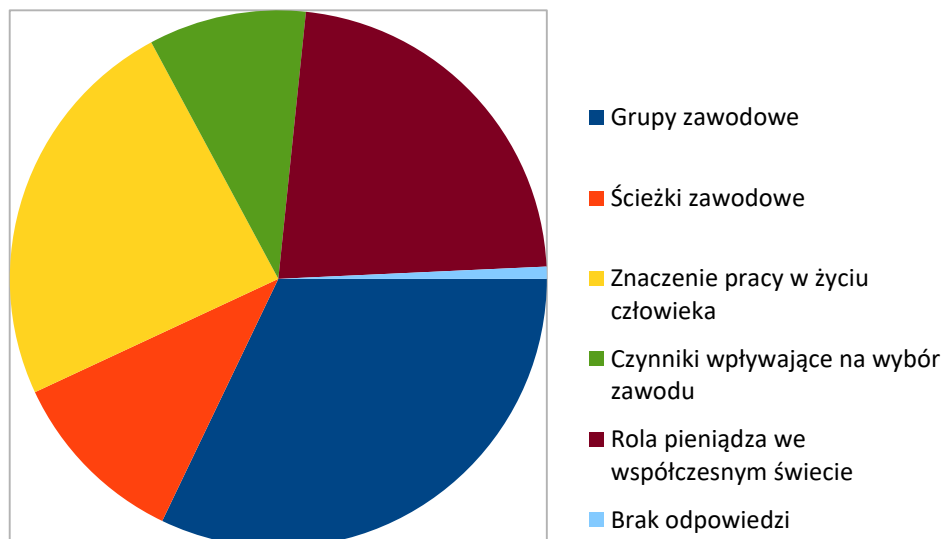
5. Która tematyka działań mających na celu poznanie własnych możliwości przez ucznia wg Pani/Pana będzie najbardziej przydatne w wyborze drogi kształcenia:

- a) określanie własnych zainteresowań, 21
 - b) rozpoznawanie uzdolnień, 21
 - c) wskazywanie swoich mocnych stron oraz możliwości ich wykorzystania w różnych zawodach. 35
- brak odpowiedzi – 1

6. Czy Pani/Pana dziecko posiada wiedzę na temat zawodów i rynku pracy, a w szczególności (proszę zaznaczyć, co dziecko potrafi):

- a) wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, 44
- b) opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach, 15
- c) opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka, 33

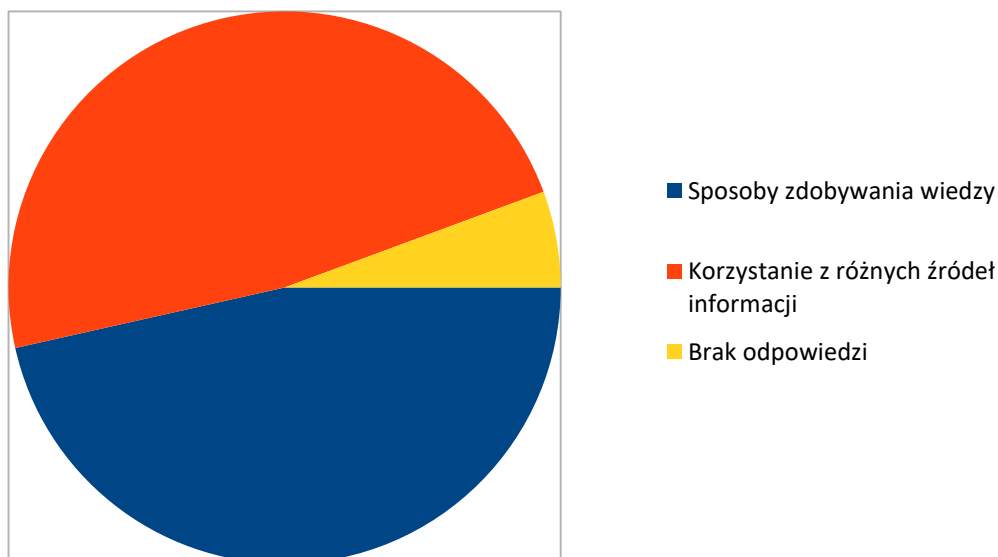

d) podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe, 13 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą. 31 brak odpowiedzi – 1

7. Czy Pani/Pana dziecko posiada wiedzę na temat uczenia się, a w szczególności (proszę zaznaczyć, co dziecko potrafi):

a) wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów oraz omawia swój indywidualny sposób nauki, 33

b) samodzielnie dociera do informacji, korzysta z różnych źródeł wiedzy. 34
brak odpowiedzi – 4

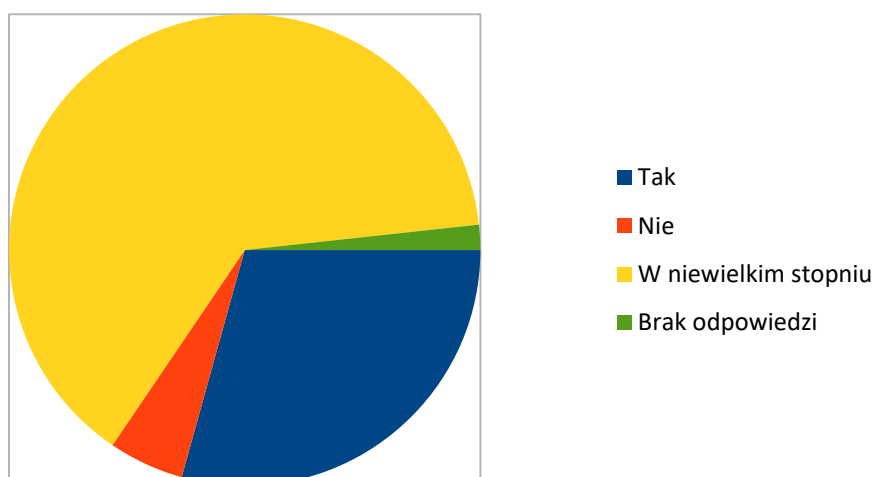
8. W jakim stopniu dziecko jest świadome konieczności planowania własnego rozwoju, czy opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych?

a) Tak 17

b) Nie 3

c) W niewielkim stopniu 37

brak odpowiedzi – 1

WNIOSKI:

- Doradztwo edukacyjno-zawodowe jest procesem długotrwałym, należy je planować i realizować na każdym szczeblu edukacji.
- Uczniowie rozwijają swoje zainteresowania, uzdolnienia oraz poznają swoje mocne strony.
- Uczniowie w niewielkim stopniu są świadomi konieczności planowania własnego rozwoju, ponieważ umiejętność ta pojawia się dopiero w klasach 7,8.

REKOMENDACJE:

1. Pomimo występujących trudności angażować rodziców w realizację zadań z doradztwa zawodowego (m.in. spotkania zawodoznawcze z rodzicami).
2. Zorganizować spotkanie z rodzicami mające na celu zwiększenie ich świadomości konieczności prowadzenia różnych działań dotyczących wyboru zawodu.
3. Kontynuować pracę z uczniami – koła zainteresowań, przygotowanie do konkursów.
4. Dostosować program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego do wyników ewaluacji.

Przedmiot: Szkoła efektywnie realizuje zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego

Obszar badawczy: Funkcjonowanie programu z zakresu doradztwa zawodowego

Kryteria: Efektywność i skuteczność realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego

Pytania badawcze:

1. Jakie działania podejmuje szkoła z zakresu doradztwa edukacyjno -zawodowego uczniów?
2. Na ile podejmowane działania są efektywne?
3. Jaki procent uczniów uczestniczy w organizowanych zajęciach?

Źródła: Uczniowie klas VII

Narzędzia: Ankieta

W II semestrze roku szkolnego 2018/2019 wśród uczniów klas VII zostało przeprowadzone badanie ankietowe dotyczące działań podejmowanych przez szkołę z zakresu przygotowania uczniów do podejmowania trafnych decyzji edukacyjno-zawodowych. W badaniu uczestniczyło 69 uczniów, 55% badanych stanowili chłopcy.

Uczniowie mogli dokonać wyboru więcej niż jednej odpowiedzi na postawione pytanie.

Analiza otrzymanych danych:

Pytanie 1 dotyczyło oczekiwań uczniów od Doradcy zawodowego. Najwięcej, bo ok.40% badanych oczekuje od Doradcy zawodowego pomocy w wyborze kierunku dalszego kształcenia, prawie 30% oczekuje pomocy w lepszym poznaniu swoich predyspozycji osobowych, zdolności, zainteresowań, tyle samo uczniów oczekuje informacji o zawodach oraz informacji na temat rynku pracy i praw nim rządzących. Najmniej, bo ok. 17% uczniów oczekuje, że nabyte praktyczne umiejętności poruszania się na rynku pracy.

Pytanie 2 dotyczyło najważniejszych umiejętności, jakie uczeń może nabyć w ramach zajęć prowadzonych z doradcą zawodowym. Za najważniejszą umiejętność uczniowie uznali umiejętność pisania listu motywacyjnego, CV i przygotowanie się do rozmowy kwalifikacyjnej (51% uczniów), na drugim miejscu znalazły się umiejętności prowadzenia negocjacji i radzenia sobie ze stresem (28% uczniów), 16% uczniów wskazało komunikację, jako najważniejszą umiejętność, natomiast najmniej uczniów wybrało autoprezentację i rozwiązywanie konfliktów (12% ankietowanych).

Pytanie 3 - uczniowie zostali poproszeni o określenie najkorzystniejszej ich zdaniem formy zajęć. Najwięcej, blisko 50 % ankietowanych uważa, że najlepszą formą są zajęcia warsztatowe w grupach, 25% uczniów uważa, że najkorzystniejsze są wizyty w zakładach pracy, Biurach Karier, Urzędzie Pracy, nieco ponad 20% uczniów wskazało, za najlepsze uczestnictwo w targach edukacyjnych i tyle samo indywidualne spotkania z doradcą zawodowym, najmniej - 12 % opowiedziało się za wykładami i prelekcjami.

Pytanie 4- uczniowie określili w pięciostopniowej skali, w jakim stopniu szkoła pomaga im w planowaniu przyszłości edukacyjnej. Najlicniejsza grupa uczniów (39 %) uznała, że w stopniu dobrym, 36% uczniów oceniła, że w dostatecznym, a 21 % uznało, że w stopniu niedostatecznym. Najmniej - 4% uczniów uznała, że w stopniu bardzo dobrym.

Pytanie 5. Uczniowie zostali zapytani, czy wiedzą, jaką szkołę ponadpodstawową wybiorą. Prawie 43% siódmoklasistów (48% ankietowanych) nie wie, jaką szkołę wybrać. 76% uczniów wybierze liceum ogólnokształcące, 7% uczniów technikum. Jedna osoba wymieniła szkołę zawodową.

Pytanie 6. Dotyczyło osób, z którymi uczniowie rozmawiają na temat wyboru przyszłej szkoły. Zdecydowana większość - 71% uczniów rozmawia na ten temat z rodzicami, 58% z kolegami, 7% odpowiedziało, że z nikim nie rozmawia na ten temat, 5% ze szkolnym doradcą zawodowym, 4% z wychowawcą, a 3% wskazało na rodzeństwo.

Pytanie 7. Uczniowie zostali poproszeni o wymienienie zagadnień/tematów, jakie powinny być poruszane podczas zajęć z doradztwa zawodowego. Najczęściej wymieniane przez uczniów tematy to:

- rozpoznanie własnych predyspozycji,
- oferta edukacyjna i ranking szkół lubelskich,
- zasady funkcjonowania rynku pracy,
- informacje na temat konkretnych zawodów - wady i zalety oraz zarobki,
- wycieczki do zakładów pracy lub spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.

WNIOSKI:

Uczniowie klas siódmych oczekują od doradcy zawodowego, że pomoże im w wyborze kierunku dalszego kształcenia, ale jednocześnie przyznają, iż najczęściej rozmawiają o tym z rodzicami i kolegami. W ramach prowadzonych z doradcą zajęć najbardziej chcieliby posiadać umiejętności praktyczne - pisania listu motywacyjnego, CV i przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej. Uczniowie na zajęciach chcieliby pracować metodą warsztatową, w grupach. Ankietowani uważają, że szkoła pomaga w planowaniu przyszłości edukacyjnej i zawodowej. Jednak połowa uczniów klas siódmych nie ma sprecyzowanej ścieżki rozwoju edukacyjnego i ma problem z wyborem szkoły ponadpodstawowej.

Uczniowie chcą więcej ćwiczeń praktycznych mających na celu rozpoznawanie własnych predyspozycji. Uczniowie oczekują, że podczas zajęć z doradztwa zawodowego otrzymają informacje na temat konkretnych zawodów, uczestnicząc w spotkaniach z przedstawicielami różnych zawodów lub poprzez wycieczki do zakładów pracy.

REKOMENDACJE:

1. W programie zajęć z doradztwa zawodowego zaplanować ćwiczenia/warsztaty poświęcone rozpoznawaniu własnych predyspozycji i pisaniu listu motywacyjnego, CV, przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej.
2. Zorganizować spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.

Źródła: Uczniowie klas VIII

Narzędzia: Ankieta

W II semestrze roku szkolnego 2018/2019 wśród uczniów klas VIII zostało przeprowadzone badanie ankietowe dotyczące funkcjonowania i efektywności programu z zakresu doradztwa zawodowego. W badaniu uczestniczyło 52 uczniów.

Analiza otrzymanych danych:

Pytanie 1 dotyczyło oczekiwań uczniów związanych z zajęciami doradztwa zawodowego. Nieco ponad połowa uczniów (52%) oczekuje, że zajęcia pomogą im w wyborze kierunku dalszego kształcenia, 23% uczniów oczekuje informacji na temat rynku pracy i praw nim rządzących. Blisko 10% uczniów oczekuje, że nabyte praktyczne umiejętności poruszania się na rynku pracy, tyle samo oczekuje, że otrzyma informacje o konkretnych zawodach.

Pytanie 2 dotyczyło najważniejszych umiejętności, jakie uczeń może nabyć w ramach zajęć. Za najważniejsze umiejętności uczniowie uznali umiejętność autoprezentacji (30% ankietowanych) oraz umiejętność radzenia sobie ze stresem (30% uczniów), na drugim miejscu znalazła się umiejętność pisania listu motywacyjnego i przygotowanie się do rozmowy kwalifikacyjnej (19%).

Pytanie 3 uczniowie zostali poproszeni o określenie najkorzystniejszej ich zdaniem formy zajęć. 40 % ankietowanych uważa, że najlepszą formą są zajęcia warsztatowe w grupach, 30% uczniów uważa, że najlepsze byłyby indywidualne spotkania z doradcą zawodowym. 15% uczniów uważa, że najkorzystniejsze są wizyty w zakładach pracy, a 13 % wskazało na targi edukacyjne.

Pytanie 4- uczniowie określili w pięciostopniowej skali, w jakim stopniu szkoła pomaga im w planowaniu przyszłości edukacyjnej. Najlicniejsza grupa uczniów (44 %) uznała, że w stopniu dostatecznym, 30% uczniów oceniła, że w dobrym, a 23 % uznało, że w stopniu niedostatecznym. 1 osoba uznała, że w stopniu bardzo dobrym.

Pytanie 5- uczniowie zostali zapytani czy wiedzą, jaką szkołę ponadpodstawową wybiorą. Zdecydowana większość -76% uczniów klas ósmych wybierze liceum ogólnokształcące, 24% uczniów technikum. Nikt nie wymienił szkoły zawodowej.

Pytanie 6. dot. Osób, z którymi uczniowie rozmawiają na temat wyboru przyszłej szkoły. 82% uczniów rozmawia na ten temat z rodzicami, 55% z kolegami, 3% wskazało na starsze rodzeństwo.

Pytanie 7. Uczniowie zostali poproszeni o wymienienie zagadnień/ tematów, jakie powinny być poruszane podczas zajęć z doradztwa zawodowego. Najczęściej wymieniane przez uczniów tematy to:

- informacje dot. naboru do szkół ponadpodstawowych (55% ankietowanych),
- formalności dot. składania wniosków (25%),
- zasady funkcjonowania rynku pracy (10%),
- informacje na temat konkretnych zawodów (5%).

WNIOSKI:

Uczniowie klas ósmych mają w większości sprecyzowaną ścieżkę rozwoju edukacyjnego i nie mają problemów z wyborem szkoły ponadpodstawowej. Forma, w jakiej prowadzone są zajęcia spełnia oczekiwania większości uczniów, jednak duża grupa ósmoklasistów widzi potrzebę indywidualnych spotkań z doradcą zawodowym. Uczniowie oczekują więcej praktycznych ćwiczeń dot. autoprezentacji oraz tego jak radzić sobie ze stresem. Uczniowie oczekują, że podczas zajęć z doradztwa zawodowego otrzymają konkretne informacje na temat kryteriów naboru do szkół ponadpodstawowych, formalności związanych z naborem, a także informacji i porad dotyczących praw rządzących rynkiem pracy i zapotrzebowaniem na konkretne zawody.

Zdaniem prawie połowy ankietowanych szkoła pomaga w planowaniu przyszłości edukacyjnej w stopniu dostatecznym, jednocześnie zdecydowana większość uczniów wskazuje na rodziców, jako osoby, z którym omawiają takie decyzje.

REKOMENDACJE:

1. W programie zajęć z doradztwa zawodowego zaplanować ćwiczenia/ warsztaty poświęcone praktycznym technikom radzenia sobie ze stresem.
2. Poświęcić więcej czasu na doskonalenie umiejętności autoprezentacji.

Źródła: Nauczyciele

Narzędzia: Wywiad grupowy

WNIOSKI:

W wywiadzie na temat efektywności i skuteczności realizacji zadań z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego, wzięło udział ośmiu nauczycieli, byli to wychowawcy klas siódmych i ósmych.

Najwięcej, bo aż 80% badanych stwierdziło, że spośród działań, jakie podejmuje szkoła z zakresu doradztwa zawodowego najczęściej występują:

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych,
- stwarzanie okazji do udziału w wydarzeniach takich jak np. targi edukacyjne, dni otwarte oraz spotkania zawodoznawcze,
- informowanie o ofercie kształcenia w szkołach programowo wyższych oraz
- umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno – zawodowej poprzez stronę internetową szkoły, tablice informacyjne i dziennik elektroniczny.

Wszyscy nauczyciele stwierdzili, że podejmowane przez szkołę działania są raczej efektywne, a zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej, uwzględnione zostały we wszystkich planach wychowawczych klas 7 i 8.

100% ankietowanych nauczycieli potwierdziło, że na godzinach wychowawczych realizowane są tematy związane z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym.

Współpraca z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery zawodowej edukacyjno – zawodowej ich dzieci przebiega właściwie i zadowalająco, co potwierdza 75% ankietowanych nauczycieli. Rodzice zostali poinformowani o programie zajęć i wykazali spore zainteresowanie planowaniem ścieżki kariery edukacyjno –zawodowej swoich dzieci. Rodzice uczniów reprezentujący różne zawody byli zapraszani na godziny wychowawcze, gdzie w ciekawy sposób mogli przedstawić walory swoich zawodów. Młodzież za zgodą rodziców brała udział w Targach Edukacyjnych oraz Dniach Otwartych Szkół.

Współpraca ze specjalistami oraz innymi nauczycielami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym przebiega dobrze, a nawet wzorowo, tylko w jednej z klas odwołano warsztaty dotyczące preorientacji zawodowej.

Średnio około 88% uczniów uczestniczy w organizowanych zajęciach z doradztwa zawodowego.

REKOMENDACJE

1. Zachęcać i motywować uczniów do 100%-ego uczestnictwa w zajęciach,
2. Częściej włączać rodziców uczniów, którzy reprezentują różnorodne zawody, do uczestnictwa w prelekcjach i pogadankach na godzinach wychowawczych

Przedmiot: Szkoła efektywnie realizuje zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego

Obszar badawczy: Opinie i potrzeby uczniów dotyczące edukacji w zakresie doradztwa zawodowego

Kryteria: Adekwatność oferty do oczekiwań i potrzeb uczniów. Atrakcyjność dla uczniów

Pytania badawcze:

1. Jakie formy (preorientacji) orientacji zawodowej są interesujące dla uczniów i wychowanków?
2. Które z form i sposobów identyfikacji zainteresowań, pasji i uzdolnień pomagają uczniom rozpoznać własne predyspozycje zawodowe?

Źródła: Rodzice

Zastosowano ankietę, skierowaną do rodziców uczniów oddziałów przedszkolnych i klas 1a-6a.

Wyniki ankiety wskazują na:

- Niewielki zakres wiedzy rodziców, w temacie działań związanych z realizacją zadań preorientacji i orientacji zawodowej
- Trudność sprawiło rodzicom dokonanie oceny czy powyższe zajęcia spełniają oczekiwania uczniów, są adekwatne do ich potrzeb i atrakcyjne
- Łatwiej było ocenić rodzicom konkretne formy działań podejmowane przez szkołę
- Formy najbardziej interesujących oddziaływań pomagających w rozpoznawaniu dzieciom swoich predyspozycji i uzdolnień były zróżnicowane w zależności od poziomu nauczania, na którym znajduje się dziecko
- W oddziałach przedszkolnych były to w kolejności wyborów spotkania z zaproszonymi gośćmi, gry i zabawy dydaktyczne, pogadanki i opowiadania jak również udział w projektach szkolnych i pozaszkolnych. Najmniej interesujące wg rodziców, choć również z dużą liczbą wyborów były zajęcia związane z nauką wierszy i piosenek, zabawy w kąciку zawodowym oraz prace plastyczne
- W klasach I-III rodzice, jako najciekawsze i najbardziej pomocne wskazali gry i zabawy dydaktyczne, spotkania z ekspertami, udział w zajęciach w ramach kół zainteresowań, pogadanki i dyskusje. Najmniejszą liczbę wyborów otrzymały testy i ankiety oraz otwarty dostęp do zasobów informacji zawodowej i edukacyjnej
- W klasach IV- VI wg kolejności ocen wymieniano spotkania z ekspertami, pogadanki i dyskusje, udział w zajęciach w ramach kół zainteresowań, udział w projektach i imprezach pozaszkolnych. Najmniej wyborów rodziców otrzymały takie formy jak otwarty dostęp do zasobów informacji zawodowej i edukacyjnej, prace plastyczne jak również testy i ankiety

Źródła: Uczniowie

Uczestnicy badania w zależności od wieku za najbardziej atrakcyjne i pomocne w rozpoznawaniu swoich predyspozycji uznawali

- W oddziałach zerowych w trakcie swobodnych zajęć dzieci wybierały aktywności związane z zawodami w kąciках tematycznych. W trakcie zajęć dydaktycznych były to najczęściej gry i zabawy, jak również spotkania z zaproszonymi gośćmi reprezentującymi różne zawody/ stomatolog, pielęgniarka, bibliotekarka, żołnierz,

policjant. Również zajęcia w postaci wyjść poza szkołę np. do kwaciarni, na pocztę, do biblioteki cieszyły się dużym zainteresowaniem ze strony dzieci. Chętnie opowiadały też o zawodach wykonywanych przez najbliższych członków rodziny.

- W klasach I-III za najciekawsze uznano spotkania z przedstawicielami różnych zawodów policjanci, funkcjonariusze Straży Miejskiej, weterynarz. Dzieci chętnie biorą udział w zajęciach rozwijających ich uzdolnienia i zainteresowania, szczególnie takich jak chór, zajęcia sportowe, językowe. Duża grupa uczniów bierze udział w konkursach, projektach szkolnych i pozaszkolnych
- Uczniowie klas IV- VI wskazywali, jako najciekawsze, najbardziej atrakcyjne i pomocne w rozpoznawaniu swoich umiejętności i rozwijaniu zainteresowań, zajęcia plastyczne, sportowe, informatyczne, muzyczne i dodatkowe w ramach kół przedmiotowych. Wskazywali też na udział w konkursach tematycznych i przedmiotowych, jak również projektach i imprezach pozaszkolnych.

WNIOSKI:

- Zajęcia dotyczące preorientacji i orientacji zawodowej, zaplanowane w ramach programu wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego „Odkrywam swoje zdolności, patrzę w swoją przyszłość, wybieram zawód, spełniając swoje marzenia”, pozwoliły dzieciom z oddziałów przedszkolnych i uczniom klas I-VI dowiedzieć się więcej o swoich umiejętnościach, rozwinać zainteresowania i uzdolnienia.
- Dostosowane do wieku uczniów zajęcia zostały ocenione, jako atrakcyjne i zgodne z ich potrzebami
- Najbardziej podobały się dzieciom z klas młodszych zajęcia z przedstawicielami różnych zawodów, natomiast uczniowie klas starszych docenili możliwość udziału w zajęciach dodatkowych i konkursach, które dały im szansę weryfikacji zdobytej wiedzy
- Odpowiedni dobór zajęć dodatkowych dostosowanych do potrzeb i zainteresowań uczniów jest inspiracją do nauki i pozwala realizować swoje pasje
- Udział w zajęciach artystycznych, sportowych, informatycznych, językowych stanowi jednocześnie propozycję wartościowego i konstruktywnego spędzania czasu wolnego
- Odkrywanie i rozwijanie uzdolnień i pasji już od najmłodszych lat należy dobrze zaplanować i realizować na wszystkich etapach edukacji
- Świadomość swoich uzdolnień, mocnych stron i ich rozwijanie, może wspierać rozwój na miarę potrzeb i możliwości oraz wzmocnić motywację do uczenia się

REKOMENDACJE

W kolejnym roku szkolnym należy:

1. Kontynuować działania w ramach wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, pogłębiając współpracę z rodzicami w celu pełnego wspierania rozwoju uczniów
2. Zaplanować na początku kolejnego roku szkolnego w ramach spotkań z rodzicami oddziałów przedszkolnych i klas I-VI, przekazanie najistotniejszych informacji dotyczących realizacji działań w ramach systemu doradztwa zawodowego
3. Wykorzystywać do pracy metody projektów, zajęć terenowych, spotkań z przedstawicielami różnych zawodów, którzy będą dzielić się swoimi pasjami i motywować do podejmowania wysiłku edukacyjnego
4. Obserwować i ukierunkowywać działania w ramach zajęć dodatkowych, zachęcając jeszcze szerszą grupę uczniów do rozwijania swoich pasji i udziału w konkursach szkolnych, projektach szkolnych i pozaszkolnych
5. Motywować uczniów do ustawicznego zdobywania nowej wiedzy i umiejętności z wykorzystaniem dostępnych zasobów informacyjnych i współpracy z nauczycielami, specjalistami.

KONKLUZJA

Ustalenie efektywności realizacji zadań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego

Po przeprowadzonych badaniach można stwierdzić, iż w szkole rozpoczynając już od klasy zerowej, jest miejsce na rozwijanie indywidualnego potencjału i zainteresowań uczniów, które stanowią podwaliny pod wybór dalszej ścieżki edukacyjnej i zawodowej. Kontakt, w ramach preorientacji, a następnie zajęć związanych z orientacją zawodową już na najwcześniejszych etapach kształcenia, z przedstawicielami różnych zawodów stwarza szansę na świadome rozwijanie swoich zainteresowań, pasji z myślą o przyszłości. Zaangażowanie w ramach zajęć dodatkowych, przygotowywanie się i udział w różnego rodzaju konkursach stwarza możliwość weryfikacji swojej wiedzy i umiejętności, jak również przygotowuje do podjęcia w przyszłości konkretnych ról zawodowych. Badanie wykazało jednocześnie, że rodzice nie posiadają dostatecznej wiedzy na temat działań realizowanych w ramach wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, jak również odbioru zajęć przez swoje dzieci.

Uczniowie klas VII i VIII, zbliżając się do momentu wyboru szkoły ponadpodstawowej i określenia swojej ścieżki zawodowej oczekują dużego wsparcia ze strony dorosłych. W większości przypadków są to rodzice, ale już w klasie ósmej uczniowie podkreślają znaczącą rolę innych osób, jakim jest doradca zawodowy i nauczyciele. Bardzo ważne jest dla nich uczestnictwo w różnych formach zapoznawania się z charakterem pracy w różnych zawodach, ale też nabycie umiejętności praktycznych - pisanie listu motywacyjnego, CV i przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej. Atrakcyjne dla uczniów są zajęcia w formie warsztatów, pracy grupowej, udział w Targach Edukacyjnych i Dniach Otwartych Szkoły oraz spotkania z przedstawicielami różnych zawodów. Wybór dalszej ścieżki edukacji i w przyszłości zawodu, jest dla uczniów jak sami przyznają, stresującą sytuacją. Oczekują, dlatego od dorosłych pomocy w rozpoznaniu swoich predyspozycji, rozwijania umiejętności komunikacji, negocjacji i radzenia sobie ze stresem. Ważne jest także ukierunkowanie uczniów niezdecydowanych i zagubionych, aby wybory podejmowali zgodnie ze swoimi zainteresowaniami i mocnymi stronami, gdyż to umożliwi im osiągnięcie w przyszłości sukcesu. Mogą tutaj pomóc nauczyciele znający tych uczniów, pedagog i psycholog szkolny. Od doradcy zawodowego uczniowie oczekują informacji na temat konkretnych zawodów – ich wad i zalet, a także zarobków. Dlatego wycieczki do zakładów pracy lub spotkania z przedstawicielami różnych zawodów wydają się najodpowiedniejszą formą, która zaspokoiliby te potrzeby. Uczniowie i nauczyciele wysoko ocenili efektywność prowadzonej w szkole realizacji zadań z doradztwa zawodowego i w związku z tym, zasadne jest kontynuowanie dotychczasowych form pracy z uczniami, które należałoby rozszerzać o nowe i atrakcyjne dla uczniów sytuacje i elementy.

Koniecznym jest indywidualna praca z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne, w szczególności z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; kierowanie w trudnych i szczególnych przypadkach do specjalistów czy doradców zawodowych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych; koordynowanie działalności informacyjno-doradczej szkoły; wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych poprzez organizowanie spotkań szkoleniowo-informacyjnych, udostępnianie im informacji i materiałów do pracy z uczniami itp.; Istotne wydaje się, aby szkolny doradca zawodowy wchodził w skład zespołu świadczącego pomoc psychologiczno-pedagogiczną oferowaną przez szkołę uczniowi i jego rodzicom. We współpracy z gronem pedagogicznym może on być koordynatorem działań orientacyjno-informacyjnych szkoły, które warto integrować z innymi zadaniami wychowawczymi i edukacyjnymi.

Ad.II.2 WZMOCNIENIE PROCESU KSZTAŁCENIA KOMPETENCJI KLUCZOWYCH UCZNIÓW

Zadaniem szkoły jest zaopatrzenie uczniów w wiedzę, umiejętności i postawy, które umożliwią im uczenie się przez całe życie. Szansę na to daje kształcenie kompetencji kluczowych. Zadaniem zespołu było określenie czynników sprzyjających i utrudniających rozwijanie kompetencji kluczowych oraz określenie metod wspomagających kształtowanie kompetencji kluczowych. Uczestnikami badania byli zarówno nauczyciele, jak i uczniowie.

Przedmiot: Szkoła kształtuje kompetencje kluczowe uczniów

Obszar badawczy: Nauczyciele stwarzają sytuacje, które wspomagają rozwój kompetencji kluczowych uczniów

Kryteria: Efektywność i skuteczność naszego wspierania / pobudzania kompetencji kluczowych uczniów

Pytania badawcze:

1. Jakie działania szkoły wspierają rozwój uczniowskich kompetencji?
2. Co sprzyja, a co utrudnia uczniom rozwijanie kluczowych kompetencji?

Źródła: Nauczyciele

Zastosowano metodę balonu. Uczestnicy badania określili, jako balast:

- Brak zainteresowania nauką, przedmiotem lub nauczycielem,
- Brak zainteresowań,
- Metody podające,
- Nieuwagę dzieci,
- Nieciekawą lekcję,
- Brak zrozumienia,
- Za mało swobody,
- Skupienie na teorii, schematyczność,
- Brak zasad etycznych,
- Złe zachowanie
- Brak wsparcia w domu,
- Niechęć do szkoły, „nie lubię, nie chcę!”.

Do potencjału zaliczyli:

- Kreatywność uczniów i nauczycieli,
- Łatwy dostęp do informacji,
- Doświadczenie,
- Cechę osobowościową (ciekawość),
- Chęć przewyższania trudności,
- Zasoby szkolne,
- Zaufanie do nauczyciela,
- Ciekawy przedmiot, chęć zmiany,
- Chęć wiedzy,
- Różnorodność wykonywanych zadań,
- Rozbudzanie zainteresowań,
- Prowadzenie obserwacji i doświadczeń,
- Eksperymentowanie,
- Ćwiczenia praktyczne,
- Tablice dydaktyczne,
- Urozmaicone zajęcia,
- Wymianę pomysłów i doświadczeń.

- Pracę w parach - forma pracy skoncentrowana na rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów
- Technikę: partnerzy do rozmowy

Co daje nauczycielowi?

- ✓ Usprawnienie efektywnego wykorzystania czasu.
- ✓ Zaangażowanie wszystkich dzieci
- ✓ Stwarzanie możliwości samodzielnego rozwiązywania problemu.
- ✓ Poprawę komunikacji N-U-R
- ✓ Informację zwrotną o osiągnięciu i zrozumieniu wyznaczonych celów.
- ✓ Uczy cierpliwości.

Co daje uczniom?

- ✓ Samodzielność myślenia i uczenia się.
- ✓ Zaangażowanie.
- ✓ Wiarę we własne możliwości.
- ✓ Podniesienie samooceny.
- ✓ Poczucie bezpieczeństwa.
- ✓ Pomaganie i wspieranie się wzajemnie.
- ✓ Planowanie, organizowanie i ocenianie własnego uczenia się.
- ✓ Skuteczne porozumiewanie się w różnych sytuacjach.
- ✓ Efektywne współdziałanie w grupie.
- ✓ Rozwiązywanie problemów w twórczy sposób.

Źródła: Uczniowie

Uczestnicy badania określili, jako balast:

- Oceny, sprawdziany, diagnozy i rankingi
- Stopnie szkolne
- Praca z podręcznikiem i zeszytem ćwiczeń
- Podział na przedmioty
- Dzwonki, co 45 minut
- Zadania domowe
- Ustawienie ławek w rzędach
- Podanie samego tematu lekcji (bez celu lekcji)
- Kult jednej, poprawnej odpowiedzi
- Zakaz używania telefonów komórkowych

Do potencjału zaliczyli:

- Uczniowie mogą być stroną aktywną, a nie biernymi odbiorcami wiedzy
- Szkoła jest miejscem pełnym życia i radości
- W szkole jest miejsce na zainteresowania i fascynacje uczniów
- Szkoła uczy współpracy i szacunku
- Nauczyciele są życzliwi i pomocni
- Ciekawe lekcje, liczy się pomysłowość
- Osobowość nauczyciela
- Korzystanie z technologii cyfrowych
- Metody naukowe w naukach przyrodniczych
- Stosowanie narzędzi samooceny

WNIOSKI:

- Filary „tradycyjnej” szkoły utrudniają uczniom uczenie się i rozwijanie kompetencji kluczowych
- Odpowiedni dobór metod nauczania, zadań edukacyjnych i środków dydaktycznych pomaga kształtować kompetencje kluczowe uczniów (rozwijaniu kompetencji służą metodyki uczenia się oparte na samodzielnych poszukiwaniach lub projektach, oparte na sztuce i na grach, uczenie się eksperymentalne, uczenie się oparte na pracy, korzystania z technologii cyfrowych)
- Kształtowanie kompetencji kluczowych to proces – warto go dobrze zaplanować i realizować na wszystkich etapach edukacji
- Stosowanie narzędzi samooceny może wspierać rozwój wielu kompetencji oraz może wzmocnić motywację do uczenia się
- Kompetencje kluczowe rozwijamy nie poprzez to, CZEGO uczymy, a poprzez to JAK uczymy!

REKOMENDACJE

Rozwijanie kompetencji wymaga często wyjścia poza przedmioty, dlatego warto:

1. Sięgać do: metody projektów, zajęć terenowych -inscenizacji, itd.
2. Odchodzić od dotychczasowej roli nauczyciela-eksperta, w kierunku nauczyciela: doradcy, obserwatora i słuchacza, uczestnika procesu dydaktycznego
3. Przygotować uczniów do następujących działań: -ustawicznego zdobywania nowej wiedzy i umiejętności, -samodzielnego korzystania z zasobów informacyjnych, -współpracy z innymi, -rozwiązywania problemów
4. Wspierać rozwój umiejętności uczenia się, dzięki któremu uczniowie stają się coraz lepiej przygotowani do autonomicznego uczenia się przez całe życie.
5. Organizować proces uczenia się uczniów, tak, aby występowali częściej w roli badaczy niż odbiorców.

KONKLUZJA

Wzmocnienie procesu kształcenia kompetencji kluczowych uczniów.

Po przeprowadzonym badaniu można stwierdzić, iż w naszej szkole jest miejsce na rozwijanie indywidualnego potencjału wszystkich uczniów i zrozumienie, że wszystkie dzieci / uczniowie nie mogą rozwijać się w taki sam sposób i w takim samym tempie. Dziecko, niezależnie od swoich możliwości, może odkryć w szkole swoje silne strony i nabrać wiary w siebie i przekonania, że mimo szkolnych trudności jest wartościowym człowiekiem. Szkoła jest dla dzieci / młodych ludzi modelem budowania dobrych, wspierających relacji społecznych, uczy współpracy, a nie rywalizacji i pokazuje, że każdego człowieka należy traktować z szacunkiem, również słabszego, wolniejszego lub takiego, który ma problemy. Aby efektywnie budować kompetencje kluczowe, zarówno nauczyciele, jak i doradcy zawodowi – poprzez realizację różnych zadań edukacyjnych – powinni skutecznie stymulować uczniów do zmierzenia się z istotnymi dla nich kwestiami, mobilizować ich do zadawania sobie pytań w obszarze rozumienia samego siebie, w obszarze rozumienia świata, w obszarze zarządzania własnym życiem, w obszarze budowania relacji, w obszarze przedsiębiorczości. Koniecznym warunkiem wydaje się organizowanie procesu uczenia się uczniów, tak, aby występowali częściej w roli badaczy niż odbiorców.

Wnioski z analizy wraz z rekomendacjami należy wziąć pod uwagę przy tworzeniu planów pracy dydaktyczno- wychowawczych w kolejnym roku szkolnym.

Opracowanie: Agnieszka Wacińska, Violetta Zygmunt

Na podstawie analiz badań ewaluacyjnych przygotowanych przez zespoły nauczycieli SP 6 pod przewodnictwem pań: Eweliny Semczuk, Małgorzaty Mazurkiewicz